

JAAERVERSLAG KLACHTENCOMMISSIE POLITIE-EENHEID LIMBURG 2019

Redactie: S. Daemen
Maastricht, 20 februari 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Inleiding	2
1.1. Leden klachtencommissie	3
1.2. Werkzaamheden	3
1.3. Deskundigheidsbevordering	4
2. Klachten en Evaluatie	5
2.1. Hoorzittingen en plenaire vergaderingen	5
2.2. Totaaloverzicht en termijnen	5
2.3. Meest voorkomende klachtrubrieken en hun afdoeningen	6
2.4. Aanbevelingen	6
3. Bijlage Klachtrubrieken	7

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van de Klachtencommissie, waarin u informatie aantreft aangaande klachten over gedragingen van politiemedewerkers van de eenheid Limburg die door de commissie in het jaar 2019 zijn behandeld.

Op grond van de Politiewet 2012 is een onafhankelijke commissie belast met de behandeling van en advisering over klachten, tenzij na behandeling door de klachtbehandelaar in de 1e fase naar tevredenheid van de klager aan diens klacht tegemoet gekomen is. De klachtbehandelaar voert bemiddelingsgesprekken en probeert zo te komen tot een voor de klager bevredigende oplossing. Is de klacht niet naar tevredenheid van de klager afgehandeld dan wordt de klacht door een onafhankelijke klachtencommissie behandeld. De klachtencommissie adviseert voorts, gevraagd en ongevraagd, de politiechef op grond van haar bevindingen van bij de commissie binnengekomen klachten. Vaak gaan deze over bejegening en informatieverstrekking. Dit blijft dus voor de politie een aandachtspunt. Duidelijk is dat politiemensen midden in de maatschappij staan en het functioneren met een vergrootglas wordt bekeken.

De maatstaf voor de beoordeling van politieoptreden voor de commissie is de behoorlijkheid. Zowel bij gegrondverklaring als bij ongegrondverklaring van een klacht maakt de commissie in het uit te brengen advies inzichtelijk welke feiten en omstandigheden bij de gedraging van de betrokken medewerker hebben meegespeeld en mede hebben geleid tot het uitgebrachte advies.

De commissie ziet ook als - ongeschreven - taak het verduidelijken van de taken en bevoegdheden van de politie aan de burger. Het komt voor dat een in de ogen van een burger evident onbehoorlijk optreden, het meest geëigende politieoptreden is. Politieambtenaren worden in de dagelijkse praktijk regelmatig met lastige situaties geconfronteerd waarbij juist wordt verwacht dat er opgetreden wordt, ook al lijkt dit in de ogen van omstanders vaak anders. Het komt aan de andere kant ook voor dat het optreden van de politie, hoe goed ook bedoeld, vaak niet voldoet aan de normen die daarvoor niet alleen maatschappelijk, maar ook juridisch gelden.

Gelet op de omvang van het werkgebied worden er op een plaats, midden in de provincie hoorzittingen gehouden te Heel. De commissie hecht er veel waarde aan dat de behandeling van de klachten op een neutrale plaats vindt, buiten het politiebureau. Daarnaast wordt bij aanvang van elke zitting, door de voorzitter, aan beide partijen uitgelegd dat noch de voorzitter, noch enig lid van de commissie, in dienst is bij de politie. Hierdoor kan de commissie haar oordeel over de klacht(elementen), dat gevormd is na onderzoek daarvan, in de vorm van een daadwerkelijk onafhankelijk en ook onpartijdig advies, aan de politiechef presenteren.

De klachtencommissie hecht waarde aan hoor en wederhoor tijdens een hoorzitting. Bij het behandelen van een klacht in een hoorzitting is uitgangspunt dat de klachtencommissie 'breed' is samengesteld. Beoogd wordt om naast juridische kennis, ook vaardigheden op het gebied van gespreksvoering en bemiddeling optimaal aanwezig te hebben. In een hoorzitting staan twee lijnen centraal: vaststellen wat er feitelijk is gebeurd en herstel van het geschonden vertrouwen.

In de afgelopen jaar hebben er twee overleggen plaatsgevonden met de politiechef (ofwel diens vervanger). De commissie acht dit overleg van belang, omdat het inzicht geeft in elkaars werkwijze. Bovendien kunnen er afspraken gemaakt worden over de aard van de documenten, die de commissie ter zitting ter beschikking staan. De verbetering van de klachtbehandeling in de eerste fase heeft ertoe geleid dat er minder klachten bij de commissie terechtkomen.

In het afgelopen jaar is de commissie ondersteund door twee ambtelijk secretarissen. De Klachtencommissie is zeer te spreken over de samenwerking en hun inzet verdient een groot compliment. Tot slot is een woord van dank op zijn plaats aan al diegenen die hebben bijgedragen aan de realisatie van dit jaarverslag.

Wilt u reageren op ons jaarverslag of heeft u ideeën om ons werk te versterken, dan horen wij dat graag.

Namens de klachtencommissie eenheid Limburg,
Dhr. L.A. Heldens
Voorzitter

1. Inleiding

1.1. Leden klachtencommissie

In het verslagjaar 2019 was de samenstelling van de klachtencommissie eenheid Limburg als volgt:

FUNCTIE	DHR/MW	TITEL	VOORL	NAAM	Achtergrond
voorzitter	Dhr.		L.A.	Heldens	Mediator, Ambulant hulpverlener/ Echtscheiding- en ouderschapsbemiddelaar
plv. voorzitter	Dhr.		G.J	Steendam	Zelfstandig ondernemer
lid	Mw.	Mr.	C.C.	Hendriks	Jurist
lid	Mw.	Mr.	S.	Daemen	Jurist/Exchange coördinator bij Universiteit Maastricht
lid	Dhr.		T.H.	Bergmans	Verpleegkundige/Vertrouwenspersoon
lid	Mw.		L.C.	Janssen-Worst	Sectorhoofd afd Maatschappij bij gemeente

Ambtelijk secretaris van de klachtencommissie is mevrouw drs. D. Vinken. Plaatsvervangend secretaris is mevrouw dr. mr. V. Dörenberg. De ambtelijk secretaris is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken van de commissie en de verslaglegging van de hoorzittingen. De ambtelijk secretaris is geen lid van de commissie en neemt niet deel aan de besluitvorming.

De benoeming voor de eerste termijn van vier jaar van de voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en leden van de klachtencommissie politie-eenheid Limburg expireert in 2020. Derhalve is in 2019 de procedure gestart tot benoeming van genoemde personen voor een tweede termijn van vier jaar.

Conform de Regeling klachtbehandeling politie vindt de benoeming van de voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter en de overige leden van een klachtencommissie voor een regionale eenheid plaats op gezamenlijke aanbeveling van de regioburgemeester en de hoofdofficier van justitie. De regioburgemeester heeft voor de aanbeveling de burgemeesters gehoord van de gemeenten in het gebied waarin de regionale eenheid de politietaak uitvoert. De klachtencommissie en de politiefchef hebben de regioburgemeester en de hoofdofficier van justitie geadviseerd over de aanbeveling.

Inmiddels heeft de Minister van Justitie en Veiligheid de voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en de overige leden van de klachtencommissie benoemd voor een tweede termijn van vier jaar.

1.2. Werkzaamheden

Voor het nemen van een beslissing op de klacht, laat de politiefchef zich adviseren door de klachtencommissie. De commissie brengt advies uit op basis van het klachtonderzoek, de onderliggende stukken en de verkregen informatie tijdens de hoorzitting.

De politiefchef kan dat advies in zijn beslissing al dan niet geheel of gedeeltelijk overnemen. Afwijken van het advies dient gemotiveerd te worden. De beoordeling van de klacht(onderdelen) kan luiden:

- niet-ontvankelijk;
- gegrond;
- ongegrond;
- geen oordeel.

Het doel van de klachtbehandeling is, naast advisering van de politiechef, het zorgdragen van het herstel van vertrouwen tussen burger en politie. Klachten zijn bovendien voor de politie leermomenten daarom schenkt de commissie ook aandacht aan de vraag in hoeverre bepaalde klachten wijzen op structurele tekortkomingen in het functioneren van de politie en adviseert over mogelijke maatregelen om deze tekortkomingen op te heffen.

De leden van de klachtencommissie zijn onafhankelijk en functioneren zonder last of ruggespraak (onpartijdig en onafhankelijk). De voorzitter en zijn plaatsvervanger bewaken onder meer de onafhankelijkheid van de commissie. De ambtelijk secretaris draagt onder meer zorg voor de verslaglegging van de hoorzittingen en schrijft conceptadviezen.

Om de onafhankelijkheid van de commissie nog meer te waarborgen, zijn de volgende keuzes gemaakt:

- De zittingen worden niet in een politiebureau gehouden
- Leden die aan de hoorzitting deelnemen, kennen klager noch betrokken medewerker uit de persoonlijke levenssfeer
- Er nemen ten minste drie leden deel aan de zitting.

De commissie organiseert in beginsel¹ een hoorzitting naar aanleiding van de klacht om tot een advies te komen. Betrokkenen ontvangen een schriftelijke uitnodiging voor deze zitting. Zo worden klager en betrokken medewerkers in de gelegenheid gesteld in elkaars aanwezigheid te worden gehoord. Het daarvan opgemaakte verslag maakt deel uit van het advies. Het verslag betreft geen woordelijke weergave van de zitting.

De klachtencommissie sluit haar behandeling van de klacht af door daarover een advies uit te brengen aan de politiechef.

Overigens bestaat ook de mogelijkheid dat de klachtencommissie bemiddelt tussen klager en de betrokken medewerker en aldus alsnog de klacht naar tevredenheid van klager wordt opgelost. In dat geval is een advies van de commissie en oordeel van de politiechef niet meer noodzakelijk en dient slechts de bemiddeling schriftelijk bevestigd te worden.

1.3. Deskundigheidsbevordering

In het kader van bevordering van de deskundigheid binnen de klachtencommissie zijn er dit jaar geen gezamenlijk bijgewoonde activiteiten geweest. Wel zijn de volgende ervaringen van individuele leden gedeeld met de commissie:

- o Op 17 mei was er een landelijke Kwaliteitsdag klachtbehandeling voor klachtencommissies en de afdelingen VIK van de politie.
- o Een lid van de klachtencommissie, alsmede de twee secretarissen, hebben een bezoek gebracht aan het Team Hondenbegeleiders in november

¹ Het Huishoudelijk Reglement klachtencommissies politie 2013 bepaalt in artikel 10 in welke gevallen kan worden afgezien van het horen van klager of betrokken medewerker.

2. Klachten en Evaluatie

2.1. Hoorzittingen en plenaire vergaderingen

In 2019 zijn in de 2^e fase van de klachtbehandeling in totaal 8 klachtdossiers behandeld en hebben er 6 hoorzittingen plaatsgevonden. Deze hoorzittingen vonden plaats in de avonduren op een centrale locatie, Cultureel Centrum Don Bosco in Heel. De klachten zijn in alle gevallen meervoudig behandeld. De wettelijke termijnen worden in bijna alle klachtzaken minimaal overschreden. Dit is te wijten aan de complexiteit van de dossiers. De commissie streeft om binnen 6 weken na de hoorzitting een advies te geven aan de politiechef. Dit wordt ook gecommuniceerd tijdens de hoorzitting.

Daarnaast heeft de commissie tweemaal plenair vergaderd.

Ook was er een gezamenlijk overleg met de politiechef van de Eenheid Limburg, mevrouw Schäfer-Poels op 9 juli 2019 in het Politiebureau te Maastricht, alsmede een overleg met mevrouw Lablans (lid eenheidsleiding, die optrad als vervanger van de politiechef) op 21 november 2019 in het Politiebureau te Venlo.

2.2. Totaaloverzicht en termijnen

Totalen behandeling door commissie	aantal
Openstaand 31-12-2018	0
Ontvangen 2019*	9
Ingetrokken	1
Niet in behandeling genomen (niet-ontvankelijk)	0
Afgehandeld door bemiddeling door de commissie	0
Afgehandeld met een advies*	8
Openstaand 31-12-2019	0

*Ontvangen in 2019: Het gaat hier om de door de commissie nieuw ontvangen klachten in 2019, waarbij in aanmerking dient te worden genomen dat dit de klachten betreft die worden afgedaan in de 2^e fase.

*Afgehandelde met een advies: In een aantal klachten die in de 2^e fase zijn afgehandeld, is er een advies (of aanbeveling) gegeven aan de politie.

In het algemeen is er sprake van een afname van het aantal behandelde klachten ten opzichte van het jaar 2018, toen er 14 klachten door de commissie behandeld werden. Vanaf het jaar 2017 is er een landelijke trend te zien dat er aanzienlijk minder klachten doorstromen naar de tweede fase.

2.3. Meest voorkomende klachtrubrieken en hun afdoeningen

Er is slechts één hoofdrubriek waarin substantieel meer klachten zijn ingediend dan andere hoofdrubrieken, namelijk: "Politieoptreden", sub rubriek "Bejegening/houding/gedrag" (5 klachtelelementen) en sub rubriek "Onjuiste actie" (2 klachtelelementen).

2.4. Aanbevelingen

In 2019 heeft de commissie drie aanbevelingen (voortvloeiende uit twee klachtdossiers) uitgebracht aan de politiechef:

- 1) Bemiddelingsgesprek
De commissie betreurde het uitblijven van een bemiddelingsgesprek tijdens de eerste fase van de klachtbehandeling. De commissie is van mening dat een gesprek tussen partijen in het onderhavige geval mogelijk een passende oplossing had geboden.
- 2) Social media
De commissie merkt op dat in de huidige maatschappij de invloed van social media alleen maar toeneemt. Het vergt continue aandacht om hier zorgvuldig mee om te gaan zowel zakelijk, maar zeker ook privé. De commissie adviseert de politieorganisatie om aandacht te blijven houden voor de bewustwording omtrent het zorgvuldig omgaan met social media door haar medewerkers.
- 3) Meerdere meldingen van één adres/persoon:
De commissie adviseert de politieorganisatie om waakzaam te zijn voor een verzadiging van meldingen op een adres of door een melder. Daarnaast adviseert de commissie de politieorganisatie om dienstbaar te blijven voor adressen of melderders waar meerdere malen meldingen worden gedaan.

3. Bijlage Klachtrubrieken

Klachtrubrieken 2019

Rubriek	2 ^e fase				Totalen
	Gegronnd	On-gegrond	Geen oordeel	Niet ontvankelijk/ o.g.v. 9:8 Awb niet behandeld	
Geweld					
Fysiek					
Handboeien		1			1
Wapenstok					
Pepperspray					
Diensthond					
Vuurwapen					
Subtotaal:		1			1
Bevoegdheden					
Vrijheidsbeneming					
Binnentreden		1			1
Doorzoeken					
Inbeslagneming					
Fouilleren					
Zaakwaarneming					
Identificatie (conform WID)					
Verhoor					
Subtotaal:		1			1
Dienstverlening & Service					
Bereikbaarheid					
Niet of te laat komen					
Aangifte/klacht niet		1			1
Informatieverstrekking					
Privacyschending					
Persvoorlichting					
Klachtbehandeling					
Subtotaal:		1			1
Politieoptreden					
Geen/onvoldoende actie		1			1
Onjuiste actie	1	1			2
Arrestantenbehandeling					
Discriminatie		1			1
Seksuele intimidatie					
Bejegening/houding/gedrag	2	2	1		5
Afspraken niet nakomen					
Naam/legitimatie	1				1
Verkeersgedrag					
Vastleggen/verantwoorden					
Deskundigheid	1				1
Objectiviteit					
Subtotaal:	5	5	1		11
Totalen:	5	8	1		14